

EXTRA!

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

PIRMAS LIETUVIU DIENRAŠTIS AMERIKOJE

Vol. I

KAINA, 2c.

Chicago, Ill., Ketvergas, Rugsėjo-September 24, 1914.

PRICE, 2c.

No. 70

Už telegramų teisingumą redakcija negalvoja. Karėje kiekviena pusė dažnai primeluoja. Kas mums išrodo teisinga, o kas ne, tą pasakome karės apžvalgoj du ar tris syk savaitėje.

VOKIEČIAI PRIE KAUNO

Anglijos kruizerius paskandino vienas laivelis

Suvalkai, Vilkaviškis, Kalvarija Naumiestis ir Mariampole Vokiečių rankose

Vokiečiai eina pagelbon austrams

Rusai paskandinę tris vokiečių laivus Baltijos jurose

VOKIEČIAI PRIE KAUNO.150,000 rusų užmušta.
92,000 paimta nelaisvėn.

BERLINAS, Sept. 23. (bevieliu telegrafu per Sayville, N. Y.)—Oficialis pranešimas skelbia, kad iki šiol muštuose su vokiečiais prie Tannenbergo rusai neteko 242,000 žmonių. Iš to skaičiaus 150,000 yra užmuštų ir 92,000 paimtų nelaisvėn.

Berlino laikraščiai gavo specialių pranešimų, kurie sako, kad generolas von Hindenburg nuviję rusus iki pačiam Kaunui, kur rusai pasislėpė po Kauno tvirtovės kanuolių priedanga. Pranešimuose priduriama, kad keliai dabar neišbrendami.

Paduotoj čia telegramoj minimas puolusių rusų skaitlius gal buti yra neteisingas. Ypač negalima tikėti, kad užmuštųjų skaičius siektų net 150,000. Tur but teisingas yra tik nelaisvųjų skaičius.

Labai gali buti, kad generolo von Hindenburg armija, vydamą rusus, atsidurę ties Kaunu. Iš Peterburgo apie tai iki šiol nebuvo dar žinių. Rusijos valdžia tikrąjį dalyką stovį nepraneša. Vakar buvo pranešimas, kad Peterburgo laikraštis "Novoje Vremia" pirmu syk nežymiai paminėjęs, kad vokiečiai užėmę Suvalkus, Vilkaviškį, Kalvariją, Mariampolę ir Naumiestį "N. Vremia" sako, kad vokiečiai tuos miestus apleidžia. Iš šito pasakymo negalima suprast, į kurią pusę eidami, vokiečiai, tuos Suvalkų gubernijos miestus apleidžia, ar eidami prie Kauno, ar eidami atgal į Pr-

sus. Jeigu vokiečiai butų apleidę Suvalkų guberniją, tai apie tai jau butų daugybė telegramų iš Peterburgo. Kadangi jų nėra, tai iš to ką rašo "Novoje Vremia" reiktų daleisti, kad vokiečiai tikrai yra nuviję rusus iki Kauno tvirtovės, kaip tai skelbia telegrama iš Berlino.

**VOKIEČIAI EINA
PAGELBON AUSTRAMS**

LONDONAS, Sept. 23. — Iš Peterburgo pranešama, kad rusų žvalgai patyrė, jog didelės vokiečių spēkos yra renkamos prie Kalizo ir Wielumo ir tolyn į pietus iki Krakovo.

Rusai, sako, turėję smarkių susirėmimų su vokiečiais ties Silezijos rubežiais, ir privertę čia vokiečius pasitraukti tolyn į Sileziją.

Galicijoj Jaroslavo paėmimas yra labai svarbus rusams. Iš Peterburgo ateina paaiškinimai, kad Jaroslavo paėmimas yra didžiausias tos dienos atsitikimas Europoje. Rusai, paėmę Jaroslavą veja austrus tolyn prie Krakovo.

Sulig Peterburgo pranešimų Przemyslio tvirtovė yra apsupta iš visų pusių. Visa rusų armija prie tvirtovės nestovėsianti, bet eisianti toliaus prie Krakovo, kur galėsią dvi rusų armijos susijungti.

**RUSAI PASKANDINĘ TRIS
VOKIEČIŲ LAIVUS.**

LONDONAOS, Sept. 23. — Iš Paryžiaus pranešta, kad rusų kruizeris Bajan paskandinęs Baltijos juroje vieną vokiečių kruizerį ir du torpediniu laivu.

RUGSEJO RYTAS.

Ir Turka snorėtų išsimaudyti karės bangose, bet — šalta.

**RUSAI VĖL EINA ANT
KARALIAUČIAUS?**

LONDONAS, Sept. 23. — Iš Peterburgo atėjęs pranešimas sako, kad rusai vėl rengiasi užpulti ant Karaliaučiaus. (Tai ir vėl tur but melaginga žinia. Rusai, kaip pasiaiškina iš gautųjų Vokietijos laikraščių, tur but niekad nei nebuvo prie Karaliaučiaus. Kaip-gi dabar jie galėtų vėl "rengties prie užpuolimo ant Karaliaučiaus, kada vokiečiai yra užėmę Suvalkus?)

**KAIP PASKENDO ANGLIJOS
KRUIZERIAI**

HARWICH, Anglija, Sept. 23. — Harwicho hotelis yra pavestas į ligonbutį, kuriame dabar yra sutalpinti sužeistieji jureiviai iš paskandintų Anglijos kruizerių Aboukiri, Hogue ir Cressy.

Išgelbėtieji pasakoja, kad daugiausia pražuvo žmonių ant Aboukiri, kurs pirmas buvo paskandintas. Kruizeris Aboukir nesitikejęs užpuolimo, ir daugelis jo žmonių buvę apačioj. Kitu du laivu, važiudamų pagelbon, turėję visus savo jureivius viršų.

Vienas išsigelbėjęs iš kruizerio Cressy pasakoja apie atsitikimą šitaip: —Kruizeriai plaukė, kaip žvalgai. Buvo truputį miglota ir toli aiškiai nesimatė. Tik umai pasimatė, kad

Aboutiras skęsta. Cressy pasiskubino pagelbon. Pirmas betgi atplaukė Hogue. Kada jis tik privažiavoarti Aboutiro, aiškiai pasimatė, kaip jis tartum pašoko vandenį. Tuo tarpu Aboutiras paskendo. Tada iš Cressy buvo užmatytas vandenį pojūrinis laivelis. Cressy armotos pradėjo šaudyti, ir laivelis prapuolė. Tuojau po to ir Cressy skilo pusiau. Gal nuo pirmos torpedos dar nebutų paskendęs, bet pojūrinis laivelis paleido į Cressy dar ir antrą torpedą. Tada visi jureiviai, kas tik galėjo, metėsi į vandenį.

Visi trys Anglijos kruizeriai paskendo labai greit. Aboutkir paskendo į penkis minutes, o už trijų minučių buvo jau paskendęs ir Hogue. Paskutinysis Cressy paskendo porą valandų vėliaus.

JAPONUS ISTIKO NELAIME.

PEKINAS, Chinija, Sept. 23. — Iš Šantungo pussalio oficiališkai pranešta, kad japonus, kurie užpuola vokiečių Kiaučau fortifikacijas, ištikusi nelaimė, vokiečiai išsprogdino požeme minas, kur ėjo japonų pulkai. Daugelis japonų pražuvo. Sakoma, kad visas japonų batalijonas buvęs baisiai sumaltas.

Francuzų nuostoliai baisus

Vokiečiai bombarduoja Soissons ir Noyoną

Francuzai vietomis nustumė vokiečius

**ANGLIJOS KRUIZERIUS
PASKANDINO VIENAS
VOKIEČIŲ LAIVELIS.**

Berlinas, Sept. 23 (bevieliu). —Vokietijos admirallija gavo pranešimų, kad tris didelius Anglijos kruizerius vakar Šiaurės juroje paskandino vokiečių pojūrinis laivelis U-9 pats vienas.

Laivelis U-9 buvo padarytas Danzige 1910 metais. Jo intalpa yra 300 tonų ir jo apsiginklavimas yra trys 18 colių torpedinės tubos ir dvi vieno svaro šuvio armotos. Po vandeniu laivelis gali plaukti aštuonių mylių greitumu, o ant vandens — trylikos mylių greitumu.

Paskandintieji anglų kruizeriai Aboukir, Hogue ir Cressy buvo 12 200 tonų intalpos.

**SU KRUIZERIAIS PASKENDO
1,133 JUREIVIAI.**

LOWERSTOFT, Anglija, Sept. 23. — Kiek iki šiol suskaičyta iš paskandintų Anglijos kruizerių yra išgelbėta 1,067. Ant kruizerių buvo išviso 2200 žmonių, taigi žuvusiųjų skaičius siekia 1,133.

**FRANCUZAI ŠTUMIA PRIEŠ
SU DIDELIAIS SAU
NUOSTOLIAIS.**

LONDONAS, Sept. 23. — Didelis mušis Francijoj dar ir šiandien nedavė galutinų pasekmių. Karės žinovai sako, kad šitas mušis be pasekmių gali tęsties dar ilgą laiką. Pranešime apie vienos vietos mušį pasakyta, kad francuzai stumia priešą su baisiais saunostoliais. Daugybė traukinių su sužeistaisiais apleido mušio vietą. Šiandien tarp kitų buvo užmuštas farncuzų generolas Dupuis.

siutusiai bombarduoja jau devintą dieną. Kononada kasdien tęsiasi nuo aušros iki 8 valandai vakare.

Noyno miestas taipgi daug kenčia nuo vokiečių armotų. —Vokietijos admirallija gavo pranešimų, kad trys didelius Anglijos kruizerius vakar Šiaurės juroje paskandino vokiečių pojūrinis laivelis U-9 pats vienas.

Laivelis U-9 buvo padarytas Danzige 1910 metais. Jo intalpa yra 300 tonų ir jo apsiginklavimas yra trys 18 colių torpedinės tubos ir dvi vieno svaro šuvio armotos. Po vandeniu laivelis gali plaukti aštuonių mylių greitumu, o ant vandens — trylikos mylių greitumu.

Paskandintieji anglų kruizeriai Aboukir, Hogue ir Cressy buvo 12 200 tonų intalpos. —Vokietijos admirallija gavo pranešimų, kad trys didelius Anglijos kruizerius vakar Šiaurės juroje paskandino vokiečių pojūrinis laivelis U-9 pats vienas.

Laivelis U-9 buvo padarytas Danzige 1910 metais. Jo intalpa yra 300 tonų ir jo apsiginklavimas yra trys 18 colių torpedinės tubos ir dvi vieno svaro šuvio armotos. Po vandeniu laivelis gali plaukti aštuonių mylių greitumu, o ant vandens — trylikos mylių greitumu. Paskandintieji anglų kruizeriai Aboukir, Hogue ir Cressy buvo 12 200 tonų intalpos.

**MUŠIUOSE PUOLĖ
63,000 VOKIEČIŲ.**

BERLIANS, per Londoną, Sept. 23. — Paskelbtos iki šiam laikui vokiečių valdžios listas parodo, kad vokiečių mušiuose iki šiol yra puolę 63,467, iš kurių yra 10,086 užmuštų, 39,760 sužeistų ir 13,621 prapuolusių.

**VILLA APREIŠKĖ KARĖ
CARRANZAI.**

EL PASO, Texas, Sept. 24. — Mexikos revoliucionierij vada, generolai Villa ir Carranza, susipyko galutinai. Villa apreiškė Carranzai karę. Laukiama, kad prasidės baisiausias kraujo praliejimas, kokio Mexika dar nėra mačiusi.

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Published daily, except Sunday, by Lithuanian News Publishing Company, Inc. Address, Naujienos, 1841 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telephone, Canal 1506

Terms of subscription: In Chicago, by carrier, per week 12 cents; by mail, one year 6.00. Outside Chicago, by mail, one year, \$5.00;

Entered as Second-Class Matter March 7, 1914, at the Postoffice at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

NAUJIENOS

Pirmas Lietuvių Dienraštis Amerikoje Eina iš Chicago kasdien, išskyrus Nedėdienius.

Leidžia Naujienų Bendrovė.

Prenumeratos kaina: Chicagoje—per išnešiotojus 12 centų savaitėje. Paštu siunčiant, Chicagoje metams 6.00; pusei metų \$3.50.

Kitur, ne Chicagoje, metams .. \$5.00
Pusei metų .. \$3.00
Dviem mėnesiam .. \$1.00
Europoje, metams .. \$7.00

Pavienių dienraščių numerų kaina 2c.
Adresas: Naujienos, 1841 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telefonas, Canal 1506.

Redakcijos Straipsniai

NEPAMATUTOS
PRETENZIJOS

Klerikalų organas "Draugas" iki paskutinės valandos neišsivadėjo savo plenu vadinti politiskajai Rymo-Katalikų Federacijos visuotinio seimo. Paskutiniam, 39-am jo numeryje aprašyta pirmoji to seimo diena. Tada jau buvo matyti, kad didžiama lietuvių srovė jam nepritaria, nes tarpe pusantro šimto suviršum delegatų radosi vos neketas — kažin ar daugiau, kaip piršt; ant vienos rankos — tūkų, kurie nepriklausė prie kuniginės partijos. O betgi tas laikraštis tvirtina, kad seimas buvęs visuotinis ir gana.

Negana to. Jisai turi tiek drašos, kad kolioja atsisakyti tuos lietuvius, kurie rengia tikrai visuotiną seimą New York'e. Jeigu kas nepadarė taip, kaip diktuoja kunigai, tai tas atsisakyti! Visi turi taikyties prie kunigų kompanijos, bet kunigų kompanijai nėra reikalo taikyties prie kitų.

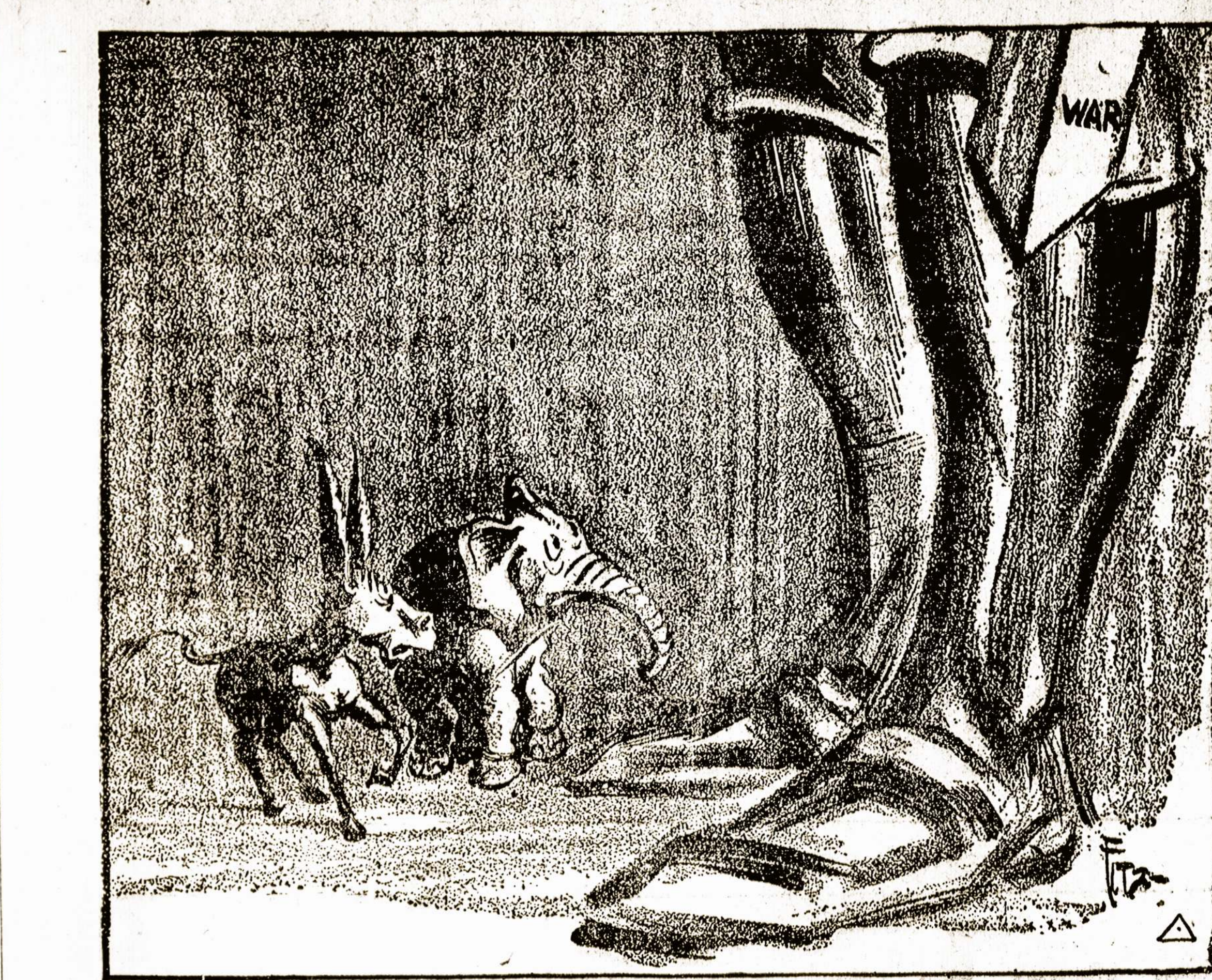
Taip mano "Draugas", vienok jam tur-but reikės su žiburiu pajieškoti, kol jisai suras bent vieną protaujantį žmogų, kuris patikės jam. Šiandien sviestas moka savo akimis žiūrėti į dalykus ir iš didelių "dvasiško luomo" pretenzijų juokiasi.

Kunigų organas sako, kad socialistai ir tautininkai neteisingai elgiasi, nes jie nepriėmė R.-K. Federacijos pakvietimo ir nutarė daryti antrą seimą, kuriame klerikalai negali dalyvauti. Bet juk tautininkai su socialistais klerikalus taip pat kvietė į bendrą seimą: kodelgi klerikalai turėjo teisę to pakvietimo nepriimti, o tautininkai su socialistais ne? Ar klerikalų pakvietimas kujo geresnis?

Jie nurodinėja, kad jų esanti didžiama. Bet tai yra tuščia pasaka, ir dėti ant jos kokią nors vertę tegali tik gabiškos rusijos politikierius arba aklas žmogus.

Štai tikime Chicago. Čionai gyvena keletas dešimčių tukstančių lietuvių, o ar daug jų priskaito savo šalininkais klerikalų organizacijos? Turbut tikrai kelintą dalį, o anaipol ne pusę ir ne didžiumą. Panašiai veikiausia yra ir kitose lietuvių kolonijose.

Ir butų keista, jeigu butų kitaip. Jeigu tų klerikalų butų tiek daug, kaip mano "Draugas," tai butų visai nesuprantama, kodel jie taip mažai pasirodo ant vadinamosios "visuo-

Republikonų (dramblys) ir demokratų (asilas) partijos tik nykštukai prieš karę.

menės dirvos"; butų neišaiškina, kodel klerikalų vaktarų, prakalbų, susirinkimų daroma visur daug mažiau, negu bent kurios progresivės srovės, paimtos skyrium; butų keista, kodel klerikalų spauda taip mehka morališkai ir materiališkai.

Tiesa, pagal vadinamąjį visuomenės darbą spręst apie absoliutų klerikalų skaičių negalima. Kunigų pasekėjai yra savo didžiumoje tamsūs, neišlavinti žmoneliai, kurie nestengia tiek veikti, kiek progresiviai tautininkai arba socialistai. Todėl jų skaičius yra ddesnis, negu jų drabai.

Bet, iš antros pusės, klerikalai turi viename dalyke didelę pirmenybę prieš kitas partijas. Pas juos yra diktas burys puikiai apmokamų agitatorių ir organizatorių — kunigų. Jų yra kiekvienoje didesnėje lietuvių kolonijoje, ir jie kur tik galėdami platina savo pakraipos laikraščius ir prikalbinėja žmones į savo pakraipos organizacijas. Jeigu neveizint to, klerikalų judėjimas silpnas, tai, matyt, jų armija ne kažin kaip didelė.

Arba — ji niekam nelikusi, kas dalyko taip-pat nepataiso. Jeigu klerikalų daug, o jie mažai nuveikia, tai reiškia, kad jie visgi turi mažą vertę visuomenės gyvenime.

Todėl ir "Draugo" pretenzija, kad visos lietuvių srovės taikytųsi prie klerikalų, neturi jokio pamato po savim.

Neišlaiko jokios kritikos ne antras "Draugo" argumentas, kad seimas, butent, reikėję šaukti kuogreičiausiai. Visi dabar matome, kad skubinties nebuvo ir nėra jokio reikalo. Federacijos seimas pasibaigė, o apie taiką Europoje dar tikrai neaiškūs paskalai eina, ir gal but, kad ji neįvyks dar nė už vieno mėnesio nė už dviejų. Gi duoti kokią-nors pagelbą Lietuvai, koliai lėsiasi karė, amerikiečiai negali.

Vadinasi, R.-K. Federacijos sumanyme nebuvo nieko tokio, kas butų galėję pritraukti prie jo visuomenę. Jisai buvo patosus tikrai pačiai Federacijai. Tuo tarpu laikraščių ir didžiųjų mūsų organizacijų sumanymas duoda progos geriaus prisirengti jūt seimo ir nestato į privilegijuotą padėjęmą nė vienos partijos.

Antusias sumanymas, be to, yra ir vykiamas tinkamesniu budu. Federacija padarė ple-

ną vieną, nepasitarius su kitomis partijomis. Ji nutarė vieta, nutarė laiką ir kitoms srovėms liepė prisidėti. Nesvarbu, kad ji saldžiais žodžiais kalbėjo apie vienybę ir kitokius salus jos neva pakvietimas buvo visviena — reikalavimas liepimas, daugiau nieko. Cariskai — "bit po semu!"

O visuotino seimo šalininkai savo sumanymą padavė išpradžių viešam apsvarstymui, o paskui nubalsavimui. Ir tik-tai nuo tada, kada jis tapo nubalsuotas, jisai skaitosi visų priimtas.

"Draugas" prikašioja, kad girdi, už New Yorką nebuve absoliutės didžiumos balsų. Sakysime, kad tai ir tiesa, bet — kokią teisę turi tas laikraštis kalbėti apie tai? Juk už tą seimą, už kurį agitavo "Draugas," buvo paduota išviso tikta vienos organizacijos balsas!

Begalinė draša klerikalų organo. Bet ji ne šventos dvasios jam įkvėpta. Ją išauklėjo neišmintinga mūsų tautininkų taktika. Per ilgus metus jie rėmė visomis keturiomis kuniginę partiją, ir ši pagaliau taip isismarkavo, kad prie jos nė su šipuliu negali prieiti.

Tegul tai bus pamoka mūsų visuomenės veikėjams. Dabar visi mato, kad tie Hoosick Falls'o mušėikų apgynėjai yra labai panašūs į tą esybę, apie kurią sako vienas rusų priežodis: "Leisk ją už stalo, tai ji ir kojas ant stalo!"

Klerikalai grąšina neiti į New Yorko seimą ir tuo budu padaryti ir jį ne visuotinu. Bet jų grąšinimas niekieno nenugąsdins.

Balsavime apie seimą, kuris įvyks New York'e, klerikalai taip-pat dalyvavo (jų laikraščiai ir S. L. R. K. A.); tame seime klerikalams duodama lyšios teisės su kitomis srovėmis; todėl, atsižemdami nuo jo, klerikalai pakenks ne seimui, bet tikta sau.

New Yorko seimas bus Visuotinas Amerikos Lietuvių Seimas, visviena ar klerikalai siųs į jį savo delegatus ar ne. Jeigu jie šalinsis nuo jo, tai jie tikta dar sykį pabrėš, kad jie yra tikri vienybės ardytojai ir atskalonai.

PARYŽIUS, Sept. 24. — Pranešta, kad field-marsalo Moltke sunus užmuštas mušyje prie Esternay.

Federeisiu Seimas

Perskaitė dienraštį "Chicago Daily News" 21 rugs., patėmijau straipsnį apie "federeisų" seimą; ant rytojaus dienraštį "Naujienos" 22 rugs. randu straipsnį link to paties seimo, bet tie du straipsniai labai skirtingi. Iš tos priežasties pasirūžau nors trumpai paaiškinti, ką rašo "Chicago Daily News" straipsnyje antgalviu "Seek Independent Lithuania." Apdėjimas mokesčiu 800,000 lietuvių po \$9.00 nuo ypatos; pagelbos fondas \$700,000; delto kun. M. Gustaitis, D. D. mokytojas iš Rusijos, padarė atsišaukimą Orient salė, Masonic Temple į 500 dalyvaujančių Seime tautiečių. Seimas susauktas varud Lietuvių Rymo Katalikų Federacijos Amerikoje, bet dalyvauja visų partijų lietuvių.

Seimas sumahė rinkti aukas nukentėjusiems nuo karės, taipgi sumanyta sutverti nepriulgulmingą valdžią Lietuvoj. Prie paskutinio sumanymo buvo po ranka Dr. J. Gabrys, direktorius informacijų biuro Paryžiu, kuris paaiškino, kokių žingsnių žengti. Jis pasakė, kad Sir Edward Grey, Anglijos ministeris ir Delcasse, Francijos ministeris paduos tą sumanymą santaišos konferencijai. Vokietija, beabejoniš, nebus ta mpiešinga, nes ji pati pasiulė nepriulgulmingą valdžią Lenkijai.

Sudėjus tuos du straipsnius, matome, koks yra tarp jų skirtumas.

Ar ne grynas melas, kad tame seime visos partijos dalyvauja? Visi Chicago ir kitų kolonijų lietuvių žino, kad šis seimas yra vienu klerikalų seimas, nes didžiama lietuvių visuotinė seimą New York'e. Pasirodo, kad mūsų klerikalai jieško garbės ir to nesurasdami lietuviškoj laikraštijoj, gieriiasi svetlimtaučių laikraščiuose, kurie nežinodami dalykų stovio įdėjo tas jų pagyras.

Bet tos jų pagyros svetlimtaučių laikraštį tiek jiems gali atnešti naudos, kiek kad butų pelnes kun. M. Gustaitis tikrai pareikalavimas po \$9.00 nuo kiekvieno lietuvių, arba iš viso 7 milijonų dol. O tuose Gabriū žingsniuose del atgavimu Lietuvos nepriulgulmybės yra tiek naudos, kiek pakėlimas "Vycių į padanses prakalbose

ir raginimas ginkluoties, kad pragai atsitikus atkovojuj Lietuvą.

Aš manau, kad tos visos mūsų kunigijos pastangos viską paimti į savo rankas nueis niekais ir jiems nepasiseks prigauti nei vieno lietuvių, kuris bent kiek pažįsta politiką.

Jeigu mes lietuvių atgautumėm autonomiją kunigijos vardu, tai geriaus tos autonomijos Lietuvai neregėti. Kunigija su lenkais valdė Lietuvą baudiavos laikuose ir labiaus engė žmones, negu lenkai ir nenorėjo žmonių išliuosavimo. Panaikinus baudžią ir kilus

maištui, ji dalyvavo maište, kad atgavus lietuvių baudžią, bet tas jiems nepasisekė ir kunigai nemažai nukentėjo.

Kunigijos mieriu yra palai kyti liaudį tamsybėje, kad vandan tikėjimo tą liaudį išnaudotus. Mūsų kunigai Amerikoje kovoja su laisvais laikraščiais, laisvomis draugijomis, laisvomis kapinėmis ir su kiekvienu laisvesnės dvasios apsiereškimu.

Todėl niekas negali remti jų seimų ir sumanymų, nes jie geidžia dvasios ir kuno vergijos. A. Booben.

Kas dejos Prusu Lietuvoj
tris savaites atgal

Parodymas, kaip negalima tikėti Rusijos pranešimams.

Prie Karaliaučiaus iki augusto pabaigai rusai nebuvo atėję; negalėjo ateiti r vėliaus.

Vakar visai nelauktai ir vėlavome Prusų lietuvių laikraštį "Apžvalga" iš Klaipėdos. Gautasai numeris yra išleistas augusto 28 d.

Tai geriausias paliudijimas, kad iki tai dienai rusai nebuvo užėmę Klaipėdos ir gal nei artyn nebuvo prileisti, nes iš Klaipėdos galėjo išeinti pačiai Ameriką. Šiandien gi mes jau žinome, kad už dviejų dienų po išėjimui iš Klaipėdos šio "Apžvalgos" no., vokiečiai suėmė nelaisvėn 70,000 rusų prie Tannenbergo. Po to rusai vargiai beturėjo progos beimti Klaipėdą ar eiti prie Karaliaučiaus.

Iš "Apžvalgos" matos tik tiek, kad rusai ejo Karaliaučiaus plentu per Tilžę.

Tilžės paėmimas.

Apie Tilžės paėmimą "Apžvalga" paduoda tokią žinią:

"Apie maskolių atsilankymą Tilžėje "Tageblatt fuer Litauen" praneša šitaip: Šjryt (Aug. 24) apie pusę aštuntos Karaliaučiaus šešėju atėjo į Tilžę pulkas maskoliškų gvardijos dragunų, apstatė geležinkelio stotį, supustyjo telegrafą ir privedimo signalus, ir nutarė prie vyriausiojo burgo-mistro, su kuriuo jų vadas oficerius turėjo ilgoką pasikalbėjimą. To pasikalbėjimo pasekmės buvo tokios, kad vyriausias burgomistras išleido į Tilžę gyventojus atsišaukimą, kuriame visų prašė, maskoliškiems vaiksams dar kartą intraukiant, ramiai užsilaikyti ir namie pasilikti, o kromus palikti atdarus ir toliau kupčiauti, miniai tik ginklų nevertoti. Visi šinklai turi buti atiduoti policijai.

"Po to kada rusų žalmieriai paistiprino valgytu ir gėrimu, jie ir vėl iš miesto išėjo laukan. Maskoliškas oficerius davė išrašyti jam paliudijimą, kad jis su savo vyrais ramiai į miestą įjojęs ir atstojęs. "Vienas vaikėzas, maskolišiams išjojant, buvo placpatro-nų susproginęs, už tai tapo nuo žmonių ant vielos pakorotas ir pavestas (?). Todėl pašaukime ypačiai griaudenama vaikų saugoti, kad jie tų tų bėnų neprovotų, per ką visam miestui priegada gali ištikti."

Mušiai prie Gumbinės ir kitur.

Apie mušius prie Gumbinės ir kitose vietose "Apžvalga" rašo: —

"Sunkius mėginimus mūsų Rytprusių kraštas turėjo patirti perieitoj nedėlioj. Tuli gyventojai iš Pilkalnio, Stalupėnų ir Goldapės krašto turėjo savo namus apieisti, kadangi tame krašte buvo pradėjusi siausti mušio vėtra, kuri tečiau mūsų vaikus laimingu budu nulūdyta tapo.

Subatoj tik tepatyrėm, kad mūsų vaikai rytuose nuo Gumbinės pasekmingai atlaikė neprietelių, kurs išsisklaidę turėjo atsitraukti iki rubėžiaus. Per tai sekančių laiku neramumų jau neįvyksia.

Iš Berlio aug. 23 d. atėjo sekanti žinia: Stiprus maskoliškas vaikas smerkė prieš liniją tarp Gumbinės ir Angerbergio. Pirmasis armijos korpusas tvėrė prie Gumbinės naujai atėjusių neprietelių ir atmušė jį atgal. Prie to tapo suimta 8000 maskolių ir aštuonios kanuolės laimėtos.

Tolesni maskolių pulkai traukia šiaurės Pregelio upės ir pietum Mozurijos ežerų.

General-kvater-mistras von Stein augusto 24 d. padavė sekančių pranešimą apie padėjimą rytuose:

Kada vakarinuose mušio laukuose vokiškų vaikus stovis per Dievo malonę yra netikėtai geras, rytiniuose mušio laukuose į vokišką kraštą yra įėjęs nepretelius. Stiprios maskoliškos sylos yra atsibrovusios ties Anserapp ir į šiaurę nuo geležinkelio tarp Stalupėnų ir Isrtuties.

Pirmasis armijos korpusas yra sulaukęs neprietelių laimingose kovose ties Virbaliais; neprietelius čia turėjo pasitraukti atgal prie užpakalyje stoviančių vaikus. Čion susirinkusios sylos užpuolė ant Gumbinės ir ant pietų linkui einančio neprieteliaus. Pirmasis armijos korpusas laimingai atmušė priešais stovintį neprietelių atgal, paėmė 8000 sugautųjų ir laimėjo keletą batarejų. Viena to korpuso raitelių divizija atmušė dvi maskoliškų raitelių divizijas ir pargabeno 500 sugautųjų.

Toliaus pietuose kovojantis vaikai iš dalies susidurė su stipriais padrutinimais, kurių be prisirengimo nebuvo galima jįmti.

Tada parėjo žinia, kad neprietelius traukia tolesnius vaikus nuo Narowo ant pietvakarinio krašto mozurikų ežerų. Vyriausi komanda atitraukė savo vaikus atgal, nes reikė prisirengti. Atsitraukimas nuo neprieteliaus nusidavė be jokiu sunkenybių. Neprietelius nesekė.

Ant rytinio mušio lauko reikią dar prisirengti prie naujo antstverimo. Tas stovi jau už akių.

Apgailėtinos provincijos dalis, kurios turi iškęsti neprieteliaus įsilaužimą, atneša šitą apierą visos tėviškės reikaluose.

Mušiai Klaipėdos apielinkėje.

Klaipėdos apielinkėje buvo tik maži susirėmimai. "Apžvalga" apie juos paduoda sekančias žinias: —

"Apie buvusias paskutinėse dienose kovas mūsų valsčiuose Klaipėdos "Dampfbootas" šitai rašo:

Klaipėdos landšturmio skyrius praneša: Šryt (Aug. 30) tarp 5 ir 7 val. mūsų rubežiaus sargyba turėjo kovą su neprietelių pulku, skaičiusiu apie 100 vyrų, kur neprietelius buvo atmuštas atgal. Mūsų vienas buvo lengvai sužeistas prie peties; apie neprietelių patrokas negalima buvo nuspręsti, nes buvo tirsta migla.

Apie 9 val. buvo pranešta, kad neprietelių raitelių skyrius atitraukia iš Šaterių ir Bajormišio krumynų. Mūsų skyriams buvo palipta neprietelių apsiausti, kas iš dalies ir pasisekė. Prie to buvo maskoliams septyni sveiki arkliai atimti ir trys liko ant kovos lauko negyvi. Du maskoliški rubežiaus kareivių buvo sumitui, vienas nušautas ir keli sužeisti, bet skaitlius dar nežinomas.

Toliaus nuo landšturmio batalijono iš Šilokarčiamos yra pranešta, kad vakar maskoliai bandė įsibrauti ties Kolesiais, bet buvo atmušti.

Šiandien ties Ramučiais buvo įsibrovę 50 raitelių ir skaitlius pėstininkų, bet buvo visiškai atmušti ir paliko 4 negyvųjų. Ir čia ant mūsų pusės nebuvo jokios patrokos. "Apžvalga" redakcijos straipsnyje rašo:

"Atsiminkite už tėviškę kovojančius kareivius, sužeistuosius ir jų paliktuosius. Duokit kiekvienas, kiek išgalėdamas, savo dovanėlę, tuomi palengvinsit sunkiąją našlą, kuri ant mūsų tėviškės krito."

Prūsų Lietuviai puolusieji kareje

Iš Vokietijos atėjo pirmieji surašai puolusiųjų kareje Prūsų Lietuvoje. Tarp karės aukų yra nemažas skaičius Prūsų lietuvių. Pirmoji, antroji ir trečioji listoj yra paminėti šie lietuviai:

- Gailius, muškietieris, — užmuštas.
- Emiši Norušaitis, ulanų seržantas, — užmuštas.
- Fricas Kalinkaitis, — sužeistas.
- Augustas Šilaitis, ulanų seržantas, — sunkiai sužeistas.
- Al. Gecas iš Klaipėdos, pėstininkas, — prapuolęs.
- R. Hauptmanas iš Norkyčių, pėstininkų unter-oficierius, — užmuštas.
- W. Šibulinskis iš Įsrutės, leitenantas, — sunkiai sužeistas.
- W. Grau iš Kampiškiemio, pėstininkas, — sunkiai sužeistas.
- Julijus Kaušas iš Norkyčių, — užmuštas.
- O. Maibom iš Jedvilaičių, — užmuštas.
- F. Šmielkus iš Senbrucho, — užmuštas.
- H. Kaunis iš Norvydžių, — sunkiai sužeistas.
- F. Bremeris iš Stirnlaukių, — sunkiai sužeistas.
- J. Pečiulaitis iš Jogden, — prapuolęs.
- F. Mielis iš Neudorfo, — sunkiai sužeistas.
- K. Makevskis iš Švirgupėnų, —

Kaip kariauja moteris.

- prapuolęs.
- E. Drevke iš Jurgaičių, — sunkiai sužeistas.
- A. Šilingis iš Šveilerio, — užmuštas.
- W. Grigolaitis iš Darkiemų, — sunkiai sužeistas.
- F. Šmielkus iš Eschenbrucho, — užmuštas.
- K. Kairis iš Rodlaukių, — sužeistas.
- J. Zanderis iš Veleikių, — užmuštas.
- H. Abromaitis iš Visbyčių, — užmuštas.
- A. Žilaitis iš Schoekwhiten, — užmuštas.
- W. Lenkaitis iš Karaliaučiaus, — prapuolęs.
- G. Hufenbach iš Sakunų, — prapuolęs.
- E. Randaitis iš Berlino, — sužeistas.
- Fr. Grisinkaitis iš Masdenburgo, — sužeistas.
- E. Stanickaitis iš Vonslaeko, — užmuštas.
- G. Jakštaitis iš Užbinės, — užmuštas.
- Fr. Grisinkaitis iš Magneburgo, — sužeistas.
- M. Juodžemis iš Sudmanten, — sunkiai sužeistas.

Korespondencijos

SO OMAHA, NEB.

25 rugp. T. M. D. 17 kp. susirinkime V. Sabaliauskas pakėlė klausimą apie įsteigimą priekopos Teatrališko Ratelio. Visi tam pritarė ir išsyk susirašė 16—17 narių, bet nors nemazai prisirašė narių, bet nelabai Ratelį gali sukurti, nes vieni nori sukurti, o kiti jį laiko.

Per visą savaitę, ko ne kas vakarą darė susirinkimus apdirbimui įstatų. Išsirikimo valdybą ir žadėjo daug veikti. Tikslai buvo platūs ir gražūs. Kad dar labiau sustiprinus Ratelį, buvo įnešta, kad būtų mokama po 25c įstojimo ir 10c mėnesinės. Bet čia prasidėjo skilimas. Vieni reikalavo, kad pelnu nuo vakary pasidalintų nariai, kiti spyrėsi prieš tai. Vienas narys Nav. visokiomis paskalomis pradėjo atkalbinėti merginas ir vaikus nuo Ratelio ir jam pasiekė kelis atkalbėti.

Buvo Ratelis bepradėjęs irti, bet dabar, prisirašius darbštesnėms vyrukams Marijonaičiui ir Ukeliui, vėl sustiprėjo ir reikias pradėti mokintis veikala

"Ponas ir Mužikai." Linkėtina Rateliui pasisekimo. — S. A. S.

PITTSTON, PA.

Rugsėjo 20 Pittstone lietuvių turėjo naują atminimo dieną. Kadangi kun. Kasakaičio intekmė pas žmones pradėjo žymiai pulti, tai jis nabagėlis iš desperacijos nežino nė ką daryti. 13 dieną rugsėjo, gavęs Chicagos kunigų pakvietimą dalyvauti "Visuotinėje" Chicagos seime pasiūlė draugijoms rinkti delegatus. Draugijos permatė kunigų tinklę ir į tą seimą delegatų nerinko, bet padarė kitus atsišaukimus, kviesdamos į Visuotiną Lietuvos Seimą, busiantį 1, 2 ir 3 d. spalio New Yorke. Kunigėliui (tai nepatiko ir jis suplenavo "trikšą," kad tik šitas susirinkimas neįvyktų. Prieš nedėlią, jis pasamdė policiją, kad suareštuotų plakatų dalintojus. Pasakyla — padaryta. Nedėlioj prieš mišias jau policija stovi ir laukia dalintojų. Iš eina iš bažnytinio sklėpo du vaikai su plakatais. Policininkas klausia, kas jiems davė plakatus. Vaikai parodo A. A. Slavinką, bažnyčios penų kolektorių. Policininkas jį užsprando ir vedasi į stotį; paėmė ir plakatus. Tečiaus Slavinską tuojau paleido. Sugrįžęs Slavinkas kunigui padėkavojo tokiais žodžiais, kurių kunigas nebuvo girdejęs kunigaudamas, primetė kašuką, ir daugiau tarnauti bažnyčioj atsisadėjo. Nors plakatai liko neišdalinti, bet tas areštavimas tai sutraukė didžiausią minią žmonių, kokios nebuvau matęs ant prakalbų Pittstone.

Tiesa, nors šios prakalbos buvo rengiamos kitokiam tikslui, bet Dr. Šliupas nepagailejo žodžių išbarimui kunigų už jų netikusius darbus. Kalbėjo tapgi Karsokas ir Zivatkauskas apie tikslią rengiamojo seimo. Delegatų išrinkimas atidėta iki rugs. (? Red.) Neareštuotas.

Binghamton, N. Y. Sloviakų kun. Jonas Porubsky išaikvijo daugiaus kaip \$5,000 parapijos pinigų. Komitetas tai susekė ir pranešė parapijonims. Parapijonis reikalauja prašalinimo to kuingo.

Kuingas, žinoma, ginasi ir sako, kad tai socialistų darbas, o pas jį knygoje viskas gerai.

SO. BOSTON, MASS.

19 rugsėjo Lietuvos svetainėje atsiuvo vakaras su persta žimu "I Noksą," taip pat buvo dainos, deklamacijos ir pabaijoj šokiai. Vakaras buvo rengiamas vaikų draugijėlės "Bijunėlio" po globa L. S. S. 60 kp. Viskas, kaip del vaikučių, buvo atlikta gerai, ypač publikai patiko dainos ir žaismės. Buvo padainuotos 5 dainos, pažaista 3 žaismės, deklamacijų apie 12. Tvarką vedė ir vadovavo kaipo "Bijunėlio" mokytojas, drg. Januška; už ką jam ir priguli garbė ir padėka, kaip nuo tėvų, taip ir nuo publikos, nes gražų yra kad ką sulioia suaugę žmonės, bet daug gražiau ir malonesnį įspūdį padaro, jeigu tą atlieka mažulėliai nua 4 — 12 metų amžiaus.

Publikos buvo apie 400 ir kuopai liko apie kelios dešimtys dol. pelno.

29 rugs. So. Bostono Tamošius vielon pamokslu savo parapijonims pasakė pasaką apie "atskalų seimą," liepė neprisidėti ir nevažiuoti į tą seimą, kuris įvyks New Yorke, bet remti ir važiuoti į "visų lietuvių ir katalikų seimą Chicagoj." Taip pat barė "Ateitį" už patalpinimą vietinėse žiniose kritikos rinkimo ir siutimo delegatų į "bepartivį" seimą Chicagoj. Grašino daugiaus taip nebesielgti, nes jis busias priverstas žiūrėti į "Ateitį," kaip į "Keleivį."

Bet didžiama pašelpinių, kaip ir tautiškių, taip ir bažnytinių draugijų pritaria ir renka delegatus į bepartivį lietuvių seimą New Yorke. Kaip išrodo, tai iš Bostono bus apie 15 delegatų, o Chicagoj dalyvavo tik 1 nuo parapijos.

Socialistai taip pat pritaria ir rengiasi dalyvauti visuotinėme lietuvių seime.

Raulinailis.

CICERO, ILL.

Rugsėjo 19 tapo sušauktas visuotinas lietuvių seimas Ciceroj apsvartymui dabartinių Lietuvos reikalų šiame sunkiame momente.

Į šio vakaro valdybą išrinkta šios ypatos: pirmininku P. Stankaitis, jo pagalbininku F. Strelčiūnas, nutarimų raštininku A. B. Liutkus.

Perskaitytas šio vakaro programos. Susirinkusieji nesu-

tiko ir pareikalavo, kad būtų apsvartytas klausimas kokių būdu greičiausiai sužinotus vietinių draugijų pritarimą. Su tuo visi sutiko. Nominacija tapo uždaryta. (?)

1. Pirmas klausimas buvo: Kokis bus padėjimas Lietuvos po dabartinei karei? Šio klausimo niekas neišrišo. Po trumpam apkalbėjimui tapo nutarta, kad su lenkais neitie išvien ir su jais nesilaikyti, bet prisilaikyti prie busiančios liglaikinės tvarkos. (?)

2. Kaip mes, Amerikos lietuvių galėtumėm duoti pagelbą nukentėjusiems nuo karės mūsų broliams? Nutarta šį klausimą pavesti visuotinam seimui, kuris įvyks New Yorke, spalio 1, 2 ir 3.

3. Ar yra reikalas ciceriečiams prisidėti prie Chicagos priešei minio susirinkimo, kuris įvyks rugs. 20, Meldadžio svetainėje? Vienbalsiai nutarta prisidėti. Tam dalykui išrinktas komitetas: A. Sideravičia, V. Butvilas ir B. Jonaitienė.

4. Ar yra reikalas dalyvauti Cicero lietuviams visuotinėme seime New Yorke? Nutarta dalyvauti. Delei susižinojimo su vietinėmis draugijomis išrinktas komitetas: A. Sideravičia, M. Gilbaitis ir P. Stankaitis, kuriems suteikta pilna teisė kreiptis į draugijų pirmininkus dēlei sušaukimo "extra" susirinkimui. Nutarta reikalauti iš kiekvienos draugijos ir kuopos po 3 delegatus į Cicero delegatų susirinkimą, kuris įvyks rugs. 28, J. Jukniaus svetainėje.

5. Dar buvo pakeltas klausimas apie sušaukimą visų lietuvių formališkesniam apsvartymui šių visų klausimų. Po trumpų ginčijų tas dalykas tapo atiduotas komiteto valiai, kuris sužinojęs Chicagos lietuvių prieš-seiminio susirinkimo nutarimus, reikalui esant turi pilną teisę dar kartą šaukti abelną visų lietuvių susirinkimą.

Susirinkimą uždarė 10:30 v. vak. pirm. P. Stankaitis. Nutarimų Raštininkas A. B. Liutkus.

ATVIRAS LAISKAS CICERO DRAUGIJOMS IR JŲ PIRMININKAMS.

Gerbiamos Draugijos: — Cicero lietuvių visuotinėme susirinkime, atsiuvusiame rugsėjo 19, J. Jukniaus svetainėje, vienbalsiai nutarta kreiptis prie visų vietinių draugijų, kad jos būtina sušauktų "extra" susirinkimus nevēliaus rugsėjo 27.

Kiekvienu draugija privalo išrinkti jo 3 delegatus į Cicero prieš-seiminį susirinkimą, kuris atsiuvo rugs. 28, J. Jukniaus svet., del galutinio apsvartymo visuotinojo seimo reikalų, kuris įvyks spalio 1, 2 ir 3, New Yorke, ir Cicero lietuvių dalyvavimame seime.

Viengėčiai lietuviai! Šis momentas mūsų Tėvynės yra labai apvertktinas. Visos jos gamtiškas surėdimas yra sutremtas. Šiame momente užmirškime savo tikėjimiškus ir politiškus persitikrinimus, stokime į bendrą darbą gelbėjime mūsų nuskriaustos tėvynės Lietuvos. Jei mes veiksime solidariskai, tai pasieksime tai, ko kitos tautos negali atsiekti ir kapuolėmis.

Kviečia Visuotino Susirinkimo Komitetas.

A. Liutkus, rašt.

ANSONIA, CONN.

"Raudonoji Savaitė" mūsų tarpe padarė didelį žingsnį.

Visi sujudo, sukruoto į darbą. Ir štai dabar pradėjom mokintis porą teatrališką veikalų: "Žmonės" ir "Amerika Partij." Pirmąjį rengia L. S. S. kuopa, antrąjį gi "Ansonia Lietuvių Šviesos Draugija," kuri susitvėrė virš pusės metų atgal ir rupinasi įsteigimu knyginio, kuris greitai bus atidarytas.

Apart augščiaus paminėto triuso, taip pat ir kaip kurie pašaliniai žmonės pradėjo labiau simpatizuoti socialistams. Mikasku.

ATYDAI VYRŲ IR MOTERŲ APSVIETOS DRAUGIJOS ŠANARIŲ.

Malonėkyte atsilankyti į mėnesinį susirinkimą, kuris atsiubus rugsėjo 27, J. Jukniaus svetainėje. Visi tie šanariai, kurie gaunate "Naujienas," malonėkyte ateiti į viršminėtą susirinkimą ir užsimokėti už organą. "N." redakcija prisuntė mus emėjų sąrašą, kuris yra 67 ir reikalauja užmokėti \$33.50. Tad draugai, nepamirškite ateiti ir užsimokėti už organą.

M. Burba

Organo užžiūrėtojas

1313 — 50th Ct., Cicero, Ill.

Chicagos žinios

NAUJIENŲ BENDROVĖS DIREKTORIŲ MITINGAS įvyks ketverge, rugsėjo 24, 8 val. vakaro "Naujienų" Ofise. Direktoriai meldžiami atvykti lygiai pažymėtu laiku, nesivėluojant. VALDYBA.

DEL L. S. S. 81 KP. NARIŲ.

Ketverge, 24 rugs. 7 val. vak. atsiubus nepapasras L. S. S. 81 kp. susirinkimas kriaučių ofise, 1223 Milwaukee Ave., ant antrų lubų. Labai svarbus reikalai, bandykite buti kiekvienas. KOMITETAS.

L. S. S. 37 KP.

EXTRA SUSIRINKIMAS.

37 kp. extra susirinkimas įvyks 24 rugs. ketverge, 8 val. vakare Shemačio svet., 18 gatvė ir Union ave. Visi nariai malonės pributi laiku ir atsivesti naujų narių prisirašymui. Kviečia 37 kp. Organizator.

EXTRA!

Visuotinas Chicagos Lietuvių Socialistų Suvažiavimas

Amerikos lietuvių gyvenime iškilo opus dienos klausimas. Visoje šalyje, visi mūsų naujokynai, kur tik yra susispietę burelis lietuvių — svarsto, tariasi, nerimauja. Kodėl? Delko? Atsakymas tėra vienas — Lietuva, jos gyventojai, ugnyje! Visos lietuvių sriovės, pradadedt nuo kraštutinių dešiniųjų (išskyrus "Draugo" atskalusus) baigiant pažangiąją mūsų visuomenės dalia, skubiai rengiasi kuo nors padėti, pagelbėti karės gaisro išistiktiems savo broliams, draugams seserims. Visi jie užimti vienu dideliu klausimu — selpti Lietuvą piltečius! Draugai Chicagiečiai! ar mes stovėsime nuošaliai? Lietuvių Socialistų Sąjungos nepaprastas referandumas pripažino naudingu dalyvauti ir lietuviams socialistams tame darbe. Pasiremdamas tuo L. S. S. VIII rajono Asitacijos komitetas šaukia visuotiną Chicagos lie-

tuvių socialistų suvažiavimą, kuris turės įvykti pėtnyčioje, 25 rugsėjo-september, M. Meldazio saleje, 2242 W. 23 Pl.

Susivažiavimo uždavinys bus — aptart dalyvavimą visuotiniame lietuvių seime, kuris įvyks spalio 1, 2 ir 3 d New Yorke.

L. S. S. VIII rajono nariai! reikalingas svarbus darbas neatidėtinai, jūsų dalyvavimas būtinas. Šiame momente, daugiau negu kada nors iki šiol, parodykite savo subrendimą ir organizacijos principus. Tegul nė vieno iš jūsų nestokuoja pėtnyčio vakare! Susivažiavimas atsidarys 8 val. vakare. Kviečia L. S. S. VIII rajono

Agitacijos KOMITETAS. P. S. Atskiru kvietimų nebus siuntinėjama.

D. L. K. GEDIMINO DR-JOS EXTRA SUSIRINKIMAS

Dr-stės D. L. K. Gedimino extra susirinkimas atsibus 25 d. rugsėjo, 7:30 v. v., F. Shedwillo svetainėje, 341 Kensington Ave.

Taip-pat atsibus drauge ir paprastas susirinkimas. Neatidėtinai reikalingas prisidėti visiems, nes turime daug svarbių reikalų apsvarstymui. Tas priverčia šaukti extra susirinkimą, nors jau laikas ir paprastam susirinkimui, bet jau būtų per vėlu nekuriems mūsų nutarimams.

P. Lukauskis, rašt.

PATAISYMAS.

P-as J. Chmieliauskas prašo mūsų paskelbti, kad Chicago Lietuvos Seime (21 rugp.) jį-sai buvęs tikta kaip reportėris, bet ne kaip įgaliotas "Lietuvos" atstovas.

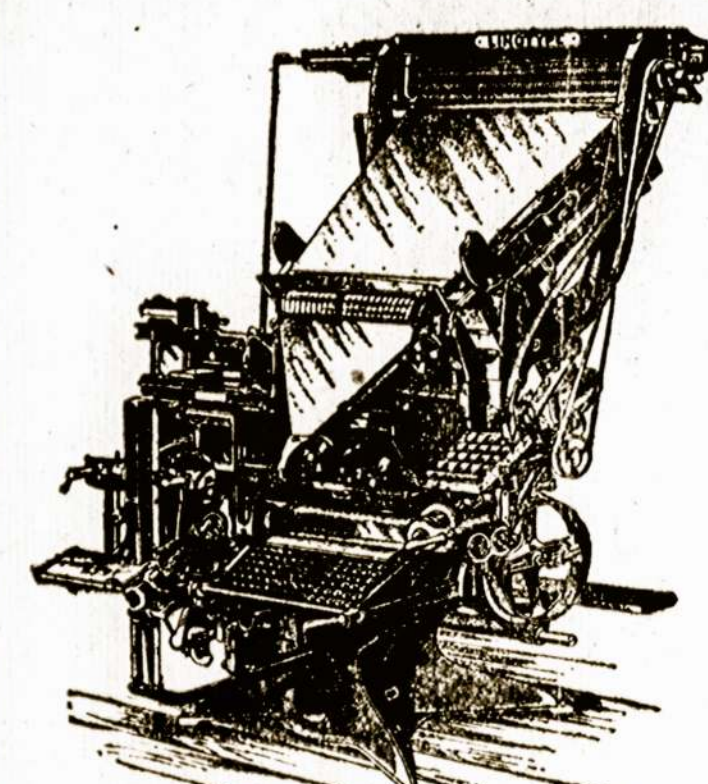
Pirkite Farmas

Bet pirkdami gerai apsižiūrėkite, kad nenusipirktumėte netikusios žemės, ant kurios negalėsite pragyventi. Apvažinėjau ir apžiūrėjau žemes Michigano, Wisconsinio ir kitų aplinkinių valstijų, turiu valdžios raportus ir pranešimus ir kiekvienam galiu patarti, kur kokia žemė, kaip ji brangi ir kas ant jos deria. Rašydami idėkite 2c. markę atsakymui.

J. ILGAUDAS
811 W. 19th Street, Chicago, Ill.

NAUJIENOS
visur pirmutines
Kasdien pirmiausia jas gauni
Kasdien naujausias
geras žinias jos paduoda
Nei vienas laikraštis,
nei joks lapelis negali
naujesniu žiniu paduoti
už Naujienas.

KUR BUTU ŠIADIEN ŽMONIA JEIGU NEBUTŲ SPAUDOS?

Mūsų nauja \$4000.00 raiždžių rinkimo (Linotype) mašina. : :

SPAUDOS DARBAI

Nevenodai ir nelygiai atliekami, lygiai taip jau kaip ir visi kiti darbai. Vieni atlieka juos geriau, kiti blogiau. Tas priguli nuo žmonių supratimo dailės ir technikos.

NAUJIENŲ SPAUSTUVĖJE atliekami spaudos darbai su skoniu, gražiai ir greitai, nes kiekvienas darbininkas dirba vien tikta specialią darbą ir tokiu būdu gali darba kur kas geriau atlikti, negu tenai, kur vienas atlieka visus įvairius darbus.

NAUJIENŲ Spauštuvėje atliekami visoki spaudos darbai, dideli ir maži, nes ji geriausiai įrengta ir vedama atsakančių žmonių. Čionai spaudinama senanti laikraščiai: NAUJIENOS, SAKĖ, JAUNIMO SAPNAL, įvairios knygos ir visi kiti dideli ir maži apgarsinimai.—Turėdamas kokį nebuk spaudos darba, pavesk jį NAUJIENŲ Spauštuvei.

NAUJIENOS
1841 S. HALSTED STREET
Phone Canal 1506.

"Kova"

Tai geriausias ir prieinamiausias darbo žmonių laikraštis. "KOVOJ" telpa geriausių rašėjų raštai ir geriausių poetų eilės. "KOVA" išėina sykį i savaitę ir turi labai daug skaitytų. "KOVA" uoliai gina darbininkų reikalus ir kainuoja tik \$2.00 ant metu. "KOVA" užrašydami adresuokite šitaip:

"K O V A"
1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.

NAUJIENŲ CIRKULIACIJOS SKYRIAI:

- BRIDGEPORTO**
Užveizda V. MIŠEIKA
3149 S. Halsted St.
- 18-os GATVĖS**
Užveizda J. P. MARKUS
1841 S. Halsted St.
- TOWN OF LAKE**
Užveizda A. VASILIAUSKAS
4533 S. Marshfield Ave.
- WEST SIDE**
Užveizda FR. BITAUTAS
2059 W. 22nd St.
- ROSELAND, KENSINGTON ir BURNSIDE**
Užveizda A. NARBUTAS
10848 Wentworth Ave.
- NORTH SIDE**
Užveizda D. KULIKAUSKAS
1639 Girard St.
- CICERO, ILL.**
Užveizda J. BUTVILAS
1508 So 49-th Ave.
- MADISON ST.**
Užveizda T. LAPENAS
3726 W. Polk St.
- ATLANTIC CITY**
Užveizda J. NASLENAS
4565 Wentworth Ave.
- BRIGHTON PARK.**
Užveizda A. VASILIAUSKAS
4533 S. Marshfield Ave.
- ENGELWOOD**
Užveizda V. MIŠEIKA
3149 S. Halsted St.
- INDIANA HARBOR, IND.**
Užveizda CH. WISOCKIS
3604 Deodar St.
- SOUTH CHICAGO, ILL.**
Užveizda P. BAGUŽIS
8808 Houston Ave.
- CHICAGO HEIGHTS, ILL.**
Užveizda J. SAVICKAS
1430 Wentworth Ave.
- WAUKEGAN, ILL.**
Užveizda A. M. K. MENAS
McAllister Ave.
- KENOSHA, WIS.**
Užveizda A. TRAKSHELIS
164 Milwaukee Ave.
- DE KALB, ILL.**
Užveizda ANT. PELIS
703 N. 12-th St.
- MELROSE PARK, ILL.**
Užveizda PELECKIS
1508 — 49-th Ave.
- WEST PULLMAN, ILL.**
Užveizda V. PILIPAS
11819 Emerald Ave.
- RACINE, WIS.**
Užveizda J. MINIATT
1011 Marquette St.

Su visokiais reikalais kas link "Naujienų" cirkuliacijos meldžiame kreiptis prie savo distrikto užveizdos, o serininkus ir prijaučiančius "Naujienoms." meldžiame prigelbėti distrikto užveizdoms išplatinimui "Naujienų."

Draugijos ir organizacijos

Pasiskyrusios "Naujienas" Organu

LIETUVIŲ ZECERIŲ SAJUNGOS AMERIKOJE
Valdyba:
Pirmininkas—J. Klevas,
1841 S. Halsted st., Chicago, Ill.
Organizatorius—A. Lebeckis,
3261 So. Halsted st., Chicago, Ill.
Sekretorius—A. Juozaitis,
3319 Lowe Ave., Chicago, Ill.
Izdininkas—K. J. Šukvičius,
4512 So. Rockwell st., Chicago, Ill.

SOCIALIŠTŲ PARTIJOS LIETUVIŲ SKYRIŲ
Centro Komitetas:
Organizatorius—A. Siderevičia,
1347 S. 48th Ct., Cicero, Ill.
Protokolu Sekretorius—M. Burba,
1347 S. 48th Ct., Cicero, Ill.
Izdininkas—W. Butvil,
1508 — 49th Ave., Cicero, Ill.
Veikiamasai Komitetas:
M. Butvil, 1304 — 50th Ct., Cicero, Ill.
A. Vasiliauskas, 2860 W. 22 St., Chicago, Ill.
V. Mizer, 1021 — 17th Ave., Rockford, Ill.
Biznio Agentas—A. Vasiliauskas,
2860 W. 22nd St., Chicago, Ill.

DR. VINCO KUDIRKOS DRAUGIJA Steger, Ill.
Viršininkai:
Prezidentas A. Yusas, Box 200, Steger, Ill.
Vice-Prez. W. Stočkus, Box 435, Steger, Ill.
Protokolu Sekr. J. J. Dambruskas, L. Box 364, Steger, Ill.
Fin. Sekret. J. Kelly, L. Box 283, Steger, Ill.
Izdininkas T. Sznekutis, L. Box 482, Steger, Ill.
Susirinkimų vieta—p. Salasevičiaus svetainė. Susirinkimai buva nedėlionomis po pirmos kiekvieno mėnesio, 1 val. po pietų.

U. G. W. of A. LOCAL 269 VIRŠININKŲ ADRESAI:
Prezidentas, A. Ripkevičia,
1679 Milwaukee ave., Chicago, Ill.
Prot. sek., P. Švėčnis,
1615 N. Wood st., Chicago, Ill.
Turtų sek., A. Ambrazevičia,
1733 N. Roley st., Chicago, Ill.
Izdininkas, P. Galskis,
1622 N. California ave., Chicago, Ill.
Biznio agentas, A. Bachunas,
Ofisas randasi 1223 Milwaukee ave; valandos: 5:30 iki 7 val. vakare. Main office 818 W. Harrison street, Chicago, Ill.

DR-JOS "TĖVYNĖ LIETUVOS MYLĖTOJŲ"
Valdybos viršininkai:
Pirmininkas
B. Janulis, 8436 Vincennes Ave.
Raštininkas protokolu
B. Diliunas, 8436 Vincennes Ave.
Raštininkas duoklių
J. Krivėnas, 8430 Kerfoot Ave.
Rašt. duokl. pagalb.
T. Binkis, 8144 Kerfoot Ave.
Izdininkas
J. Baubus, 8428 Vincennes Ave.
Duoklieriniai
J. Marozas, 8437 Gilbert Ct.
M. Žižūnas, 8400 Kerfoot Ave.
Marsalka
J. Gvergždis, 8409 Kerfoot Ave.
Susirinkimai atsibuna pirmą subatą kiekvieno mėnesio Jono Baukaus svetainėje, 8430 Vincennes Ave., Chicago, Ill.

DR-STĖ DIDŽIOJO LIETUVOS KUNIGAIKŲ GEDIMNO, KENSINGTON, ILL.
Pirmininkas—D. Štatkus,
152 E. 116th St., Kensington, Ill.
Pirm. pagelbininkas—A. Bagužas,
12—136 place, Riverdale, Ill.
Raštininkas protokolu—L. Lukauskis,
341 E. Kensington ave.
Raštininkas finansų—J. Mineika,
216 W. 105 St., Chicago, Ill.
Izdininkas—F. Švedvilas,
341 E. Kensington ave.
Susirinkimai atsibuna paskutiniame nedėlionų kožo mėnesio 2 val po pietų F. Švedvilos saleje, 341 E. Kensington ave., ILL.

VYRŲ IR MOTERŲ APSŪVIETOS DR-TĖS VIRŠININKAI.
Pirmininkas A. B. Laitkus,
1305 S. 50th ave Cicero, Ill.
Vice-pirmininkas, F. Stalorius,
833 W. 33rd pl., Chicago, Ill.
Nutarimų raštininkas, Zig. Songailo,
1500 So. 48th Ct., Cicero, Ill.
Finansų raštininkas Kasp. Adomaitis,
1417 So. 49th Ct. Cicero, Ill.
Kaslerius Mary Bartkienė,
1500 So. 48th Ct., Cicero, Ill.
Susirinkimai atsibuna kas paskutinį nedėlionų kiekvieno mėnesio nuo 1:30 p. m. J. Naujienų svetainėje, 4837 W. 14 str., Cicero, Ill.

LIETUVIŲ PROGRESIŠKŲ PAŠALPOS DRAUGYSTĖ.

Valdyba:
Pirmininkas, Juozas Jankauskas,
2018 So. String st., Chicago, Ill.
Pirmininko Pagelb., K. M. Ramutis,
1422 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Protokolu Raštininkas, Petras Kasparaitis,
4012 Maple Wood Ave., Chicago, Ill.
Turtų Raštininkas, Martinas Punis,
2018 So. String St., Chicago, Ill.
Izdininkas, Mikas Kasparaitis,
4012 Maple Wood Ave., Chicago, Ill.
Tai viena iš geriausių pašalpos draugystė. Norintis įstoti į šią draugystę atsilankykite bile pas kokį Valdybos narį. Gausite patarimus ir konstituciją pasiskaityti. Sužinosite visus įstatus.

Parsiduoda
Parsiduoda pigiai grosernė ir namai ant 5 familijų. Namai yra apgyventi lietuvių ir lenkų. Grosernė bus parduota už 600, o namai už \$5,000.00. Parduodam taip pigiai iš priežasties ligos. Kreipkitės
PAUL VARGA
1908 Canalport ave., Chicago.

Parsiduoda labai pigiai salimas lietuvių ir lenkų apgyventoje vietoje. Puiki proga lietuviui.

TAD ZYK
Savininkas
1749 Girard St., Chicago.

Parsiduoda nauji forničiai del keturių kambarių už labai pigią kainą. Pasinaudokit proga.

ADOLPH POCEVICIA
1822 Girard St., 3 fl. Namie 6 val. vak

PIRK BIZNĮ
Mes dabar turime kelias geras biznio vietas ant pardavimo. Jeigu tuojaus atsišauksite, galite labai pigiai įgyti biznį.

J. SINKUS & CO.
3151 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Pajieškojimai
Pajieškau darbo bučernėje ar grosernėje. Esu gerai išsilavinęs tame darbe ir visą darbą gerai galiu atlikti. Reikalaujanti tokio darbininko atsišaukite prie
D. Chuky
710 Grove St. Rockford, Ill.

Garsinkitės "Naujienose"

AGENTAI

Dabar Jums puikiausia proga uždirbti didžiausius pinigus užrašant pirmą lietuvių dienraštį "NAUJIENAS." kiekvienas žmuogs nori dabar sužinoti apie karę, apie tai, kas dedasi kiekvieną dieną pasaulyje. Dabar lengva užrašyti "NAUJIENAS" kiekvienuose namuose. Uždarbis geriausias. Nereikia mesti dienos darbą, gali užrašyti vakarais. Vienu vakaru gali daugiau uždirbti, negu visoje savaitėje prie sunakus darbo.

Atsišauk tuojaus. Buk pirmutiniu. Rašyk šiaudien, o gausi visas informacijas kaslink agentavimo.

Adresuok:

"NAUJIENOS"

1841 So. Halsted st., Chicago, Ill

Mokykla Angliškos Kalbos.

Kiekvienas išmoks angliškai kalbėti, skaityti ir rašyti labai trumpame laike per šios mokyklos atsakančią metodą. Dieniškai ir vakariniškai klasos. Kurie gyvena kitose miestuose Suu. Valst. ir Kanadoje, mokymas per laiškus (korespondencija) labai pasekinga metoda. Del patesnių žinių rašykite pas:

WATCHES BROS.
1741 West 47th Street :: Chicago, Ill.

Ar skaitai "LAISVE"

Jeigu dar neskaityti, tai tuojaus užsirašyk arba pareikalauk vieno numerio pažiuėjimui.

"Laisvė" yra didžiausias darbininkų laikraštis, nes dabar eina dvigubai padidinta, t. y. 8 puslapių. "Laisvė" išėina 2 sykii per savaitę todėl paduoda naujausias žinias iš viso pasaulio.

"Laisvė" telpa daug naudingų straipsnių, eilių, apysakų, juokų ir įvairių patarimų. Apart to, yra įvestas speciališkas skyrus del moterų.

"Laisvės" kaina tik \$2.00 metams, sei metu \$1.00. Užsieny metams 1.00.

Nelauk ilgai, nes vėliau kaina rasi bus padidinta.

Adresuok šitaip:
"LAISVĖ"
183 Reobling st., Brooklyn, N. Y.

GERIAUSIA MOKYKLA SOKIŲ CHICAGOJ.

Tango One - step three - step, dream waltz ir kitus visokių lietuviškus ir angliškus sokių išmokimui trumpa laiką už mažą kainą. Aš apsiimu išmokyti senus ir jaunus. Kas tik gali pavyksioti tas gali ir šokt išmokyti, o šokt ne-nokedamas žmogus neturi savj ramumo nei linksmybės. Norintis mokintis meldžiui atsilankyti Seređoj ir Subatoj nuo 8 iki 11 val. vakare, Town of Lake Turner Hall, cor. 46th ir Wood St., Chicago, Ill.
Maloniai kviečiu jaunuomenę, mylinčius pasiškoti ant sokių. Bus duodami gražiausi šokiai kiekvienu Seređoj ir Subatos vakara nuo 8 iki 11 val. vakaro.

Prof. F. L. JANKAUSKAS
Telephone Yards 550.

HERMANO BENAS IR ORKESTRA
4706 VAN BUREN ST., CHICAGO.
Parupina pirmos klesos muzika baliams, teatrams, veselijoms, pagrabams ir t. t.
Privaziuoti galiama Harrison, Madison ir Cicero av. (48to) karate.

WALTER SOBIESKI
FOTOGRAFAS
Perkėle savo studiją nuo 614 W. 18th St., į 2007 W. 35th St., arti Robey.

CARR BROS. WRECKING CO. INC.
PARDUODAME PIGIAI SENAS IR NAUJAS LENTAS, STULPUS IR KITOKI MATFRIJOLA.
Taipgi maliava, vinis, duris, langus, storą popierą stogams dengti ir t. t.
PHONE YDS. 1294 3003 TO 3039 SO. HALSTED STR.

DR. F. O. CARTER
Specialistas gydyme: akių, ausų, nosies ir gerklės ligų.
Mano ofisas yra prie
120 STATE ST.
Chicago, Ill.
Valandos: nuo 9 iki 5 val. po pietų. Nedėlionis nuo 10 val iki 12 dienos.

DR. J. SHINGLMAN
18 1229 S. 49 AVE.
Nori pranešti, kad sugrįžo iš Europos ir suteikia gydytojaus pagalbas
1229 South 49th Ave.
Tel. Morton Park 101
Specialistas moteriškų ligų.

Užlaikau auksų ir laikrodžių krautuve. Taisau senus laikrodžius ir laikrodėlius. Prirenku akinius seniems ir jauniems. Akinis egzaminuoju uždyką. Kreipkitės prie

PETER MILLER
2256 W. 22 St., netoli Oakley Ave.

Telephone Monroe: 6020.

SOKIŲ MOKYKLA

Mokina Dovanai Paskirtais Vakaris Waltz, Two-Step, Tango ir kitokius Europiškus ir Amerikoniškus sokių. Szokius paskirtus vakarus. Meldžiui atsilankyti.

Siuomianrašu:
JULIJONAS SILKAUSKAS
1122 So. Displaine St., Chicago.
Kamp. 703 W. Bunker street

Tel Canal 947

SUNKŲS LAIKAI

Delei sunkių laikų reikia taupyti pinigai ir ant drabužio. Ga lima įgyti už \$5 ir biskį brangių, siutus ir žieminius plosčius, išėjusius iš mados arba truputį apnešiotus, vertės \$35 ir \$40.00.

S. GORDON,
1415 S. Halsted St., Chicago, Ill

"AUSROS" MOKYKLA.

mokina:
Anglų kalbos,
Aritmetikos (rokundu)
Knygvedystės,
Stenografijos,
Typewriting,
Pirklybos Teisju,
Abelnos Istorijos,
Geografijos,
Algebros,
Geometrijos,
Trigonometrijos,
Braizymo.

Mokinimo valandos:
Nuo 9 išryto iki 5 po pietų. Vakare nuo 7:30 iki 9:30.

3149 S. Halsted st., Chicago, Ill.

Ar turi gerą skonį?

Ar turi gerą skonį. Ar atskiri skanią duoną nuo neskanios? Jeigu taip, tai apsiteliuok pas lietuvių duonkepi, kuris jums kas rytas pristatys šiltą, šviežią duoną į jūsų namus. Mes kepiam juoda duoną, tikrai lietuvišką, kurios užkandės tikta vieną kąsnį, atsiminsi Lietuvos skanią duonėlę. Mes taipgi imam orderius kepti visokius dalykus iš duonos, kaip tai: vestuvėms, krikšty-noms ir kitiems pokiliams. Mes iš-kepam puikiausiu pyragus, kokie tik yra Amerikoje vartojami. Sykj pamėgink ant visados liksi mūsų kostumeris.

J. USSAS
1833 Milwaukee Ave.

PRANESIMAS

Pranešu gerbiamiems tautiečiams, kad aš pamsandau automobilis del vestuvių, krikštyų ir visokių pokilių. Taipgi imu orderius parvežimui anglų ir malkų ir atlieku darbą pigiaus kaip kiti. Jeigu tamstai reikėtų mano patarnavimo, meldžiui neužmiršti.
ANTON BRUZAS
811 W. 19 St., Chicago, Ill